سه‌شنبه ۱۳ آبان ۱۴۰۴
شماره ۴۵۴۸
FARHIKHTEGANDAILY.COM
FARHIKHTEGANONLINE

رهبر انقلاب اسلامی تبیین کردند؛ شرط همکاری با آمریکا در آیندهٔ دور

قطع پشتیبانی از اسرائیل جمع کردن پایگاه‌ها

تنها درصورتی‌که آمریکا پشتیبانی خود را از رژیم ملعون صهیونیستی به‌طور کامل قطع و پایگاه‌های نظامی خود را از منطقه جمع‌آوری کند و در امور آن نیز دخالت نکند، درخواست آمریکایی‌ها برای همکاری با ایران نه در آینده نزدیک بلکه برای بعدها، قابل‌بررسی خواهد بود.

در آستانه سیزده آبان، «روز دانش‌آموز و روز ملی مبارزه با استکبار جهانی» حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر انقلاب اسلامی صبح دیروز با هزاران تن از دانش‌آموزان و دانشجویان و جمعی از خانواده‌های شهدای جنگ تحمیلی ۱۲روزه دیدار کردند.

ایشـــان در این دیدار، سالروز تسخیر سفارت آمریکا به‌عنوان مرکز توطئه و نقشـــه‌پردازی بر ضد انقلاب اسلامی، در سیزدهم آبان سال ۱۳۵۸را روز «افتخار و پیروزی» و روز «روشن‌شـــدن هویت حقیقی دولت استکباری آمریـــکا» خواندند و با تأکید بر ضـــرورت ثبت این روز در حافظه ملی، با تبیین ســـابقه دشمنی آمریکا با ملت ایران که از کودتای ۲۸ مرداد آغاز شد و همچنان ادامه دارد، تأکید کردند: «اختلاف جمهوری اسلامی و آمریکا، اختلافی ذاتی و تقابل منافع دو جریان آمریکا و جمهوری اســـلامی است و تنها درصورتی‌که آمریکا پشتیبانی خود را از رژیم ملعون صهیونیستی به‌طور کامل قطع و پایگاه‌های نظامی خود را از منطقه جمع‌آوری کند و در امور آن نیز دخالت نکند، درخواست آمریکایی‌ها برای همکاری با ایران نه در آینده نزدیک بلکه برای بعدها، قابل‌بررسی خواهد بود.»

رهبـــر انقلاب همچنین تأکید کردند: «علاج بســـیاری از مشـــکلات و مصونیت‌بخشـــی به کشـــور فقط از راه قوی‌شدن و قوت مدیریتی، علمی، نظامی و انگیزه، امکان‌پذیر است و دولت در بخش‌های مربوط به خود باید کارها را با قوت انجام دهد.»

تسخیر سفارت؛ روز افتخار ملت

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در این دیدار، با تبیین ســـابقه دشمنی آمریکا با ملت ایران و همچنین ابعاد قضیه تاریخ‌ســـاز تسخیر لانه جاسوسی در ۱۳ آبان ۱۳۵۸ گفتند: «تســـخیر ســـفارت آمریکا به دست جوانان از دو زاویه «تاریخی» و «هویتی» قابل‌بررسی اســـت.» ایشان از زاویه تاریخی، ۱۳ آبان ۵۸ و اقدام شـــجاعانه دانشجویان در تســـخیر سفارت آمریکا را روز افتخار و پیروزی ملت ایران دانســـتند و خاطرنشان کردند: «در تاریخ ایران، هـــم روزهای پیروزی و هم روزهای ضعف و اضمحلال وجود دارد که هر دو باید در حافظه ملی محفوظ بماند.»

لزوم فراموش‌نکردن وقایع تلخ تاریخی

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای از ماجرای لغو قرارداد استعماری تنباکو به‌وسیله میرزای شیرازی و یا ابطال قرارداد وثوق‌الدوله و فائق آمدن بر انگلیس با تلاش مرحوم مدرس و یاران ایشـــان به‌عنوان مصادیقی از روزهای اوج و حوادث شیرین معاصر یاد کردند و با توصیه مؤکد به دانشجویان و دانش‌آموزان و اهل کتاب برای مطالعه و بحث در خصوص این حوادث، گفتند: «در کنار ضبط و نگهداشت وقایع شیرین، باید مراقب باشیم وقایع تلخی همچون کودتای سال ۱۲۹۹ انگلیســـی‌ها به‌وسیله رضاخان و سپس رسیدن او به پادشاهی و شـــکل‌گیری آن فجایع، سختی‌ها، استبداد و دیکتاتوری بی‌نظیر و تسلط خارجی بر کشور نیز فراموش نشود.»

هویت حقیقی آمریکا

ایشـــان ثبت ۱۳ آبان ۵۸ و تسخیر سفارت آمریکا در تاریخ و حافظه ملی و اطلاع‌یابی مردم از آن را ضروری برشمردند و در بیان جنبه هویتی این حادثه بزرگ گفتند: «تسخیر سفارت، هویت حقیقی دولت ایالات متحده آمریکا و همچنین هویت واقعی و ذات انقلاب اسلامی را روشن کرد.»

رهبر انقلاب با اشاره به ریشه قرآنی کلمه «استکبار» آن را به معنی خودبرتربینی خواندنـــد و گفتند: «گاهی فرد یا دولتی خـــود را برتر می‌داند؛ اما به منافع دیگران دســـت‌اندازی نمی‌کند که در این صورت باعث برانگیختن دشمنی نمی‌شـــود. اما گاهی همچون دولت انگلیس در دوره‌ای و امروز آمریکا، به خود حق می‌دهد با دســـت‌درازی به منافع حیاتی ملت‌ها برای آن‌ها تعیین تکلیف کند یا در کشـــوری که دولت قوی و مردم هوشیاری ندارد برای خود پایگاه‌هـــای نظامی ایجاد کند و یا نفت و منابع ملت‌ها را غارت کند که این همان استکباری است که ما با آن خصومت داریم و علیه آن شعار می‌دهیم.»

ملت ما آمریکا را با کودتای ۲۸ مرداد ۳۲ شناخت

ایشان در بیان سابقه خصومت آمریکا با ملت ایران گفتند: «پس از مشروطه برای حدود ۴۰ سال، ایران یا درگیر هرج‌ومرج و آشفتگی بود یا با دست‌اندازی دولت‌های بیگانه و یا اســـتبداد خشن و دیکتاتوری بی‌رحم رضاخان مواجه بود تا اینکه در حدود سال ۱۳۲۹ به لطف خدا، دولت ملی مصدق در کشور روی کار آمد که در مقابل انگلیســـی‌ها ایستاد و توانست نفت کشور را که تقریباً مفت در اختیار آن‌ها بود ملی کند.»

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به توطئه‌های انگلیس و همراهان آن برای ازکارانداختن دولت مصدق، ساده‌اندیشی و غفلت او در کمک خواستن از آمریکا برای رهایی از شرّ انگلیس را یادآور شدند و افزودند: «آمریکایی‌ها به مصدق لبخند زدند؛ اما از پشت با همدستی انگلیسی‌ها کودتا راه انداختند و با ســـاقط کردن دولت ملی، شـــاه فراری را به ایران بازگرداندند.» ایشان ســـرنگونی دولت ملی را ضربه‌ای سخت به ملت ایران خواندند و افزودند: «ملت ما، آمریکا و خوی استکباری و خطر آن را با کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ شناخت و پس از کودتا و بازگشت شاه نیز ۲۵ سال دیکتاتوری سخت و خشن محمدرضا با پشتیبانی و کمک آمریکا تداوم یافت.»

چرا دانشجویان در سفارت آمریکا ماندند؟

رهبر انقلاب نخستین مواجهه آمریکا با انقلاب اسلامی را مصوبه خصمانه مجلس ســـنای آمریکا خواندند و با اشاره به برانگیخته‌شدن خشم عمومی از راه‌دادن محمدرضـــا به آمریکا، افزودند: «ملت ایران احســـاس کرد که آمریکایی‌ها با ســـاکن کردن محمدرضا در آنجا، در پی تکرار کودتای ۲۸ مرداد و زمینه‌سازی برای بازگرداندن او به ایران هستند، بنابراین خشمگین به خیابان‌ها آمدند که بخشی از تظاهرات و حرکت مردمی با حضور دانشجویان منجر به تسخیر سفارت آمریکا شد.» ایشان قصد اولیه دانشجویان را حضور دو ســـه‌روزه در سفارت و صرفاً انعکاس خشم مردم ایران به دنیا خواندند و خاطرنشـــان کردند: «اما دانشجویان اسنادی در سفارت یافتند که نشان داد عمق قضیه فراتر از تصورات و سفارت آمریکا مرکز توطئه و نقشه‌کشی برای نابودی انقلاب است.»

رهبر انقلاب با اشـــاره به کار معمول سفارتخانه‌ها در دنیا یعنی جمع‌آوری اطلاعات و انتقال آن به کشـــورهای خود، گفتند: «مسئله سفارت آمریکا جمع‌آوری اطلاعات نبود بلکه با تشـــکیل اتاق توطئه، در پی سازماندهی بازماندگان رژیم قبل، برخی افراد ارتش و دیگران برای اقدام علیه انقلاب بود که دانشجویان با فهم این مسئله، سفارت را در تصرف خود باقی نگه داشتند.»

مشکل ما با آمریکا از ۲۸ مرداد ۳۲ آغاز شد و نه ۱۳ آبان ۵۸

ایشـــان تفسیر حادثه تسخیر سفارت به‌عنوان مبدأ مشکلات آمریکا و ایران را دقیق ندانستند و خاطرنشان کردند: «مشکل ما با آمریکا از ۲۸ مرداد ۳۲ آغاز شـــد و نه ۱۳ آبان ۵۸. به‌علاوه، تسخیر سفارت باعث کشف توطئه و خطری بزرگ علیه انقلاب شـــد که دانشجویان با انجام این کار مهم و کنار هم گذاشتن اسناد توانستند ماهیت آن توطئه را فاش کنند.»

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای علت اصلی دشمنی‌ها و توطئه‌های گوناگون علیه انقلاب را خارج‌شدن طعمه‌ای شیرین از گلوی آمریکا و قطع تسلط آمریکا بر منابع ایران خواندند و گفتند: «آن‌ها حاضر نبودند به‌آسانی از ایران دست بکشـــند، بنابراین از همان ابتدا تحریـــکات خود را نه فقط علیه جمهوری اسلامی بلکه علیه ملت ایران آغاز کردند.»

ایشان خصومت‌ورزی مستمر آمریکا علیه ملت ایران را در طول سال‌های پس از انقلاب نشـــانه حقانیت فرمایش امام بزرگوار مبنی بر اینکه «هرچه فریاد دارید بر سر آمریکا بکشید» دانستند و افزودند: «دشمنی آن‌ها صرفاً زبانی نبود و هرچه توانســـتند از تحریم، توطئه، کمک به دشمنان ذاتی جمهوری اسلامی، تحریک صدام برای حمله به ایران و کمک همه‌جانبه به او، ساقط کردن هواپیمای مســـافری ایران با ۳۰۰ سرنشین، جنگ تبلیغاتی و حمله مســـتقیم نظامی برای ضربه‌زدن به منافع ملت ایران را انجام دادند؛ چراکه ذات استکباری آمریکا با ذات استقلال‌طلبانه انقلاب اسلامی سازگار نبود و اختلاف آمریکا و جمهوری اســـلامی نه یک اختلاف تاکتیکی و موردی، بلکه اختلافی ذاتی است.»

وارونه‌نویسی تاریخ در مورد شعار مرگ بر آمریکا

رهبر انقلاب اظهارات افرادی که ســـردادن شعار «مرگ بر آمریکا» را علت خصومت آمریکا با ملت ایران می‌دانند، وارونه‌نویســـی تاریخ خواندند و افزودند: «این شعار مسئله‌ای نیست که آمریکا به‌خاطر آن این‌گونه با ملت ما معارضه کند. مسئله آمریکا با جمهوری اسلامی، ناسازگاری ذاتی و تقابل منافع اســـت.» ایشان با اشاره به سؤال برخی افراد مبنی بر اینکه «ما در برابر آمریکا تسلیم نشدیم؛ اما آیا تا ابد هم با آن رابطه نخواهیم داشت»، گفتند: «اولاً ذات استکباری آمریکا چیزی جز تسلیم را قبول نمی‌کند که این را همه رؤسای جمهور آمریکا می‌خواستند؛ اما به زبان نمی‌آوردند ولی رئیس جمهور فعلی آن را به زبان آورد و درواقع باطن آمریکا را لو داد.»

علاج مشکلات در قوی‌شدن است

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای توقع تســـلیم ملت ایران با این سطح از توانایی، ثروت، سابقه فکری و معرفتی و جوانان هوشیار و پرانگیزه را امری بی‌معنی خواندنـــد و گفتند: «در خصوص آینده دور نمی‌توان حدس زد؛ اما در حال حاضر همه بدانند که علاج بسیاری از مشکلات در قوی‌شدن است.» ایشان با تأکید بر اینکه کشـــور را باید قـــوی کرد، افزودند: «دولت در بخش‌های مختلف مربوط به خود، نیروهای مســـلح در امور نظامی و جوانان در امر تحصیل و کار علمی کار را با قوت انجام دهند؛ چراکه اگر کشور قوی شود و دشـــمن احساس کند که نه‌تنها سودی از برخورد با این ملت قوی نخواهد برد بلکه ضرر خواهد کرد، قطعاً کشور مصونیت خواهد یافت. بنابراین قوت نظامی، علمی، مدیریتی و انگیزه به‌خصوص قوت روحیه جوانان لازم است.»

آمریکا چه کند تا باب همکاری با ایران باز شود؟

رهبر انقلاب در خصوص برخی اظهـــارات آمریکایی‌ها مبنی بر تمایل به همـــکاری با ایران، تأکید کردند: «همـــکاری با ایران با همکاری و کمک آمریکا به رژیم صهیونی ملعون سازگار نیست.»

ایشـــان استمرار کمک و پشتیبانی و حمایت آمریکا از رژیم صهیونیستی با وجود مفتضح و محکوم‌شدن این رژیم در افکار عمومی دنیا را با درخواست همـــکاری از ایران بی‌معنی و غیرقابل‌قبول خواندند و افزودند: «اگر آمریکا به‌کلی پشتیبانی از رژیم صهیونیستی را کنار بگذارد، پایگاه‌های نظامی خود را از منطقه جمع کند و دخالت‌هایش را کنار بگذارد، این مسئله قابل‌بررسی است که البته این مربوط به اکنون و آینده نزدیک نیست.»

نگذارید پیشرفت علمی کشور افت کند

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در بخش پایانی سخنانشـــان، جوانان را به معرفت‌افزایی و اطلاع‌یابی از مســـائل اساسی سیاسی امروز، دیروز و فردای کشور با تشکیل حلقه‌های معرفتی و بررسی حوادث تلخ‌وشیرین توصیه کردند و گفتند: «علم باید در کشـــور پیشـــرفت کند. چند سال قبل، حرکت و پیشرفت علمی ما خیلی خوب بود؛ اما قدری افت کرده اســـت که مسئولان دانشـــگاه‌ها، محققان و دانشجویان نباید بگذارند ســـرعت علمی کشور افت کند.» ایشـــان با تأکید بر پیشرفت قدرت نظامی کشـــور گفتند: «بخش نظامی، به توفیق الهی شب‌وروز در حال کار و پیشـــرفت اســـت و از این هم جلوتر خواهند رفت تا نشان دهند ملت ایران ملتی قوی اســـت که هیچ قدرتی نمی‌تواند آن را تسلیم کند و به‌زانو درآورد.»

توصیه رهبری در مورد نماز، حجاب و قرآن

رهبر انقلاب همچنین در این دیدار به مناســـبت ذکر نام حضرت زهرا(س) و حضرت زینب(س)، جوانان را به پیروی عملی از این قله‌های درخشـــان توصیه کردند و گفتند: «اطرافیان خود را به توجه و درس‌آموزی از ســـلوک این بزرگواران تشویق کنید.»

حضرت آیت‌الله خامنـــه‌ای نمازِ مطلوبِ بندگان صالح خدا، درنظرگرفتن حجاب به‌عنوان مسئله‌ای دینی و زهرایی و زینبی، انس با قرآن و قرائت روزانه آن و حفظ ارتباط با معنویات را برای جوانان ضروری دانســـتند و افزودند: «در این روزگار پرمسئله، جوان ما در صورتی می‌تواند به معنای واقعی کلمه «مرگ بر آمریکا» بگوید و در برابر قدرت و تشـــر فرعون‌های زمان بایستد که از لحاظ درونی و دینی و اعتقاد و اتکا به قدرت الهی، قوی باشد.» رهبر انقلاب استمرار ارتباط قلبی جوانان با پروردگار را موجب تداوم پیشرفت‌های کشور و افزایش توان مقابله با دشمنان خواندند.

اکوان، کارشناس بین‌الملل در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

ایدهٔ اول آمریکا باعث سرعت گرفتن پروژهٔ افول شده است

علی ملکی
خبرنگار گروه سیاست

آمریکا بعد از جنگ جهانی دوم قدرت هژمونیک تمام عیار بود. قدرت و نفوذ این کشـــور به قدری بالا بود که نه فقط با زور نظامی یا اقتصادی، بلکه از راه تأثیر فرهنگی، سیاسی و نهادی توانست نظم جهانی را به نفع خودش شکل بدهد. هم اقتصادش بزرگ‌ترین بود، هم ارتشش در همه‌جا حضور داشت، هم فرهنگ و ارزش‌هایش برای بسیاری از کشورها جذاب به نظر می‌رسید. از سوی دیگر این شرایط در نتیجه پایین آمدن قدرت کشورهای دیگر ایجاد شده بود و آمریکا می‌توانست در آن شرایط یکه‌تازی کند. اما آیا امروز می‌توان آمریکای دونالد ترامپ را در این فرم قدرت ارزیابی کرد؟

روندپژوهان بین‌المللی معتقدند ایالات متحده آمریکا در حال از دست دادن بخش زیادی از این ویژگی‌هاســـت. از نظر اقتصادی، آمریکا همچنان توان تعیین‌کنندگی را دارد اما «تنها» بازیگر تعیین‌کننده نیست و سایه قدرت‌های جدید چون چین را مقابل خود می‌بیند و به نظاره ائتلاف‌های کوچک و بزرگ منطقه‌ای نشسته است. از نظر نظامی هم آمریکا تجربه‌های خود در عراق و افغانستان را شکست‌خورده می‌داند. دونالد ترامپ، اذعان کرده که آمریکا «۷ تریلیون دلار» در خاورمیانه خرج کرده است و حالا باید با «چراغ خاموش» به آنجا بروند. دو ســـال قبل هم او در نشست محافظه‌کاران آمریکایی گفت «با هزینه‌ای که در خاورمیانه کردیم می‌توانستیم سه بار آمریکا را بسازیم.»

در داخل کشـــور هم بحران‌هایی مثل شـــکاف نژادی، قطبی‌شدن و افزایش خشونت سیاسی و بی‌اعتمادی عمومی به نهادها، تصویر آمریکا را به‌عنوان الگوی دموکراســـی تضعیف کرده است. در عرصه جهانی هم دیگر کشورها کمتر حاضرند رهبری سیاسی یا اخلاقی واشنگتن را بپذیرند.

ثمانه اکوان، کارشناس مسائل آمریکا، معتقد است افول ایالات متحده پدیده‌ای تدریجی و درون‌زاست که ریشه در بحران‌های ساختاری، شکاف‌های داخلی و رقابت قدرت‌های نوظهور دارد. او می‌گوید این روند فراتر از یک دولت یا فرد خاص است و نشانه‌ای از افول نظام لیبرالی و سرمایه‌داری جهانی به‌شمار می‌رود. در ادامه متن کامل گفت‌وگو با وی را از نظر می‌گذرانید.

کاهش قدرت یک هژمون، فرایندی تدریجی است

اکوان تأکید دارد افول آمریکا بحث جدیدی نیســـت و «اختصاصی به ایران هم ندارد». او معتقد است پس از «حادثه ۱۱ سپتامبر» و «حملات آمریکا به افغانستان و عراق»، این موضوع در خود آمریکا به‌طور جدی‌تری مورد بررسی قرار گرفت و هدفش آسیب‌شناسی جایگاه آمریکا در جهان، شناسایی نقاط ضعف و ارائه راه‌حل‌هایی برای آن بود.

اکوان در این باره توضیح داد: «با افزایش ادبیات مرتبط در آمریکا و ســـپس با تشدید مسائل اقتصادی در چین و چالش‌های امنیتی و نظامی در روسیه، این بحث بزرگ‌تر شد و در ایران هم مورد توجه قرار گرفت.

در ابتدا، مسئله «افول آمریکا» به معنای «فروپاشی» این کشور مطرح می‌شد که این برداشـــت کاملاً اشتباه بود. حتی خود آمریکایی‌ها هم وقتی از افول حرف می‌زنند، منظورشان «افول نسبی» است؛ یعنی در برخی زمینه‌ها آمریکا همچنان قدرت اول است، اما در برخی دیگر رقبای قدرتمندی پیدا شده‌اند که باعث شده این کشور به‌تدریج جایگاه برتر خود را در جهان از دست بدهد. بنابراین، این یک «فرآیند تدریجی» اســـت؛ فرآیندی که خود آمریکایی‌ها به آن پی برده‌اند، در حال آسیب‌شناسی آن هستند و تلاش می‌کنند جلویش را بگیرند. پس این بحث اساساً «درون‌زا و آمریکایی» است و ابتدا در محیط‌های آکادمیک مطرح شـــد و اکنون در فضاهای سیاسی و رسانه‌ای نیز مورد توجه قرار گرفته است. دلیلش هم روشن است. تمام نشانه‌ها و اتفاقات اخیر نشان می‌دهد که «دونالد ترامپ»، با وجود سیاست‌هایش در چارچوب شعار «اول آمریکا» (America First) در عمل باعث تشدید شیب این افول شده است. به همین خاطر رسانه‌هایی که با ترامپ مخالف‌اند، این موضوع را بیشتر برجسته می‌کنند و واژه‌هایی چون «دکلاین» (Decline) یا «افول آمریکا» را بیش از گذشته در رسانه‌های آمریکایی می‌بینیم. علاوه بر این، جنگ تجاری با چین نیز باعث شده این مسئله بیش از پیش در کانون توجه قرار گیرد؛ اینکه آیا واقعاً آمریکا در حال از دست دادن جایگاه اقتصادی خود در جهان است یا نه.»

هم‌افزایی بحران‌های داخلی و خارجی

اکوان با بیان اینکه آمریکایی‌ها نگرانند که سرنوشتشان شبیه به امپراطوری روم شود که در دوره‌ای در اوج نفوذ و گسترش خود بود ولی دچار افول و فروپاشی شـــد، افزود: تهدیدات بیرونی و مشکلات داخلی و ساختاری در کنار هم باعث فروپاشی روم شدند؛ امروز آمریکا نیز با وضعیتی مشابه روبه‌روست. از نظر امنیتی، تهدیدات خارجی آمریکا پس از ۱۱ سپتامبر، از سوی بازیگران رســـمی بین‌المللی به تهدیدات گروه‌های تروریستی و چریکی تغییر یافته است. هرگونه تهدید نظامی و امنیتی علیه آمریکا اکنون عمدتاً از سوی همین گروه‌های غیردولتی صورت می‌گیرد.

از نظر اقتصادی، آمریکا وارد رقابت مستقیم با چین شده، اما از لحاظ منابع کمیاب معدنی در موقعیتی نیســـت که بتواند با چین برابری کند، چراکه پکن دسترسی گسترده‌تری به این منابع دارد.

از نظر سیاسی و در سطح گفتمان داخلی نیز آمریکا با افول دموکراسی مواجه شده است؛ به‌ویژه پس از انتخابات ۲۰۲۰ و حمله به ساختمان کنگره. گفتمان ترامپ پس از انتخابات و طرح ادعای تقلب، در کنار شـــکاف‌های نژادی، فرهنگی و سیاسی، جامعه آمریکا را به‌شدت دو پاره کرده است. این درگیری‌ها تا حدی پیش رفته که برخی حتی احتمال جنگ داخلی را مطرح کردند. تمام این عوامل نشـــان می‌دهد که همان شرایطی که آمریکایی‌ها از آن بیم داشتند یعنی هم‌افزایی بحران‌های داخلی و خارجی اکنون در حال تحقق است و به شکل‌گیری نمودهای واقعی از افول یک هژمون جهانی انجامیده است.»

افول فراتر از آمریکاست

اگر ترامپ نبود و به جای او شخص دیگری از جناح مقابل یا همسو روی کار می‌آمد، آیا باز هم شـــاهد چنین سرعتی در از دست دادن قدرت می‌بودیم؟ اکوان در پاســـخ به این سوال گفت: «این فرایندی است که آغاز شده. ترامپ ممکن اســـت با صحبت‌هایش از لحاظ هنجاری هم آمریکا را در انزوا قرار دهد، به‌طوری‌که دیگر رهبری جهان را در اختیار نداشته باشد. اما ما در زمان دولت بایدن هم دیدیم که مشغول‌کردن منابع آمریکا در جنگ اوکراین و مقابله با روسیه که دلیلی هم نداشت، باعث شد انتقادات زیادی به دولت بایدن وارد شود. منتقدان می‌گفتند رقابت اصلی ما در حوزه اقتصادی با چین است؛ اما تا به حال منابع آمریکا صرف جنگ اوکراین می‌شود.

بنابراین، تفاوت افراد در حد همین مسائل است. مثلاً بایدن لایحه‌ای را برای رسیدگی به زیرساخت‌های آمریکا تصویب کرد تا بودجه‌های بیشتری برای توسعه زیرساخت‌ها تخصیص داده شود و بتواند در عرصه اقتصاد داخلی و قدرت اقتصادی با چین رقابت کند. اما ترامپ جلوی این طرح را گرفت و در همان زمان نیز منابع به‌درســـتی صرف نشد، فساد زیادی در آن وجود داشت و با مخالفت گسترده جمهوری‌خواهان روبه‌رو شد.

در واقع، ما شـــاهد افولی فراتر از افول آمریکا هســـتیم؛ یعنی افول سیستم ســـرمایه‌داری و لیبرالیستی که این خود تأثیر بیشتری بر افول آمریکا گذاشته است. در این میان، نقش افراد چندان تعیین‌کننده نیست.»

ترامپ در داخل دستورکاری جز مقابله با دموکرات‌ها ندارد

این کارشناس مسائل آمریکا در بخش پایانی گفت‌وگو اشاره کرد که اقدامات ترامپ که به‌عنوان دستاوردسازی شناخته می‌شود را باید در چارچوب «ایجنت ترامپ» دید. او در این باره توضیح داد: «این همان عاملی اســـت که ترامپ بر مبنای آن عمل می‌کند، یعنی حوزه سیاســـت خارجی، منافع شخصی و منافع اقتصادی خودش و تا حدی منافع اقتصادی آمریکا. بنابراین اقداماتی که انجام می‌دهد، در راستای همان وظیفه و دستورکاری است که برای خود تعیین کرده است. دســـتور کار او رسیدگی به مسائل داخلی نیست؛ دستور کارش «انتقام‌گیری از مسائل داخلی» است. همان‌طور که دیدیم، لشکرکشی می‌کند، گارد ملی را به ایالت‌های دموکرات می‌فرســـتد، و به بهانه مبارزه با بی‌خانمان‌ها، تلاش دارد همه ایالت‌ها را تحت فشار قرار دهد. اکنون دولت آمریکا را به سمت تعطیلی کشانده و فقر و گرسنگی مردم بیشتر شده است. وقتی به همه این مسائل نگاه می‌کنیم، مشخص است که در داخل کشور هیچ دستور کاری ندارد جز مقابله با دموکرات‌ها. اما در خارج از کشور، برای خود دستور کار اقتصاد بین‌الملل تعریف کرده و در همان مسیر هم حرکت می‌کند. غیر از آن، مسائلی مانند «ایجاد صلح در جهان» نیز برای او صرفاً در راستای منافع شـــخصی بود؛ که البته در ماه اکتبر امسال هم به جایزه نوبل نرسید، و به‌گمانم خودش هم امیدی ندارد که در سال آینده نامزد دریافت نوبل شود.»